

Gorenjec

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Uredništvo in uprava, Strossmajerjev trg 1
Tel. št. 73.

Leto XXI.

Št. 31.

Kranj, 31. julija 1937.

Izhaja vsako soboto.
Naročnina: celoletno 40.- Din, polletno 20.- Din,
četrtletno 10 Din.

Brez sramu!

V preteklih dneh se je v naši državi zgodilo marsikaj, kar mora vsakega poštenega državljana napolniti z žalostjo, da je pri nas kaj takega sploh mogoče. Kdor ljubi svojo državo želi pač, da bi imela država ugled doma in zunaj med kulturnimi narodi. Če se pa dogajajo med nami stvari, ki med kulturnimi narodi vzbujajo posmeh nad našimi razmerami, mora to boleti vsakega dobrega patriota.

Naš parlament je obravnaval konkordat, ki ga je sklenila vlada Bogoljuba Jevtiča s sveto stolico. Pred vojno in po vojni je bilo v Evropi in po vseh delih sveta sklenjenih polno raznih konkordatov. Pri vseh državah so parlamentari sprejeli brez kakih posebnih debat konkordat, kakor ga je pač dogotovila njih vlada, le v jugoslovanskem parlamentu smo morali slišati od opozicije proti konkordatu take ugovore, da je način te debate naravnost blamiral našo državo pred vsem svetom.

Pred vsem mora biti sram vsakega zavednega Jugoslavana, da so isti ljudje, ki so konkordat sklenili, ga takrat, ko so bili na vladi odpravljali, sedaj z vso silo nastopali proti konkordatu. Menda je to res samo pri nas mogoče. Konkordat so morali braniti poslanci JRZ proti onim, ki so ga sami spočeli. Človek se mora resno vprašati, ali res nekateri politiki na parlamentarnih tleh izgube vsak čut za dostojnost. Navadnega zemljana z moralnim človeškim čutom dostojnosti bi moralo biti v dno duše sram, če bi danes napadal z vso silo to, kar je večeraj sam ustvaril.

Se bolj značilna kot to dejstvo, da so očetje zatajili svoje lastno dete, pa je bila višina debate v parlamentu. Noben kmečki pastir bi pri nas ne mogel napadati konkordata s tako bedastimi argumenti, kakor so to storili nekateri, ki se ponašajo celo z akademsko izobrazbo. Kaj si je pač mislila evropska javnost, ki je čitala te govore, o duševni izobrazbi gotovega dela takozvane „jugoslovanske inteligence“. Da nekateri takozvani „inteligenti“ niso niti čutili tega, kako se blamirajo pred vso javnostjo s svojimi smešnimi napadi na konkordat, to je znak posebne duševne revščine in pomanjkanja vsakega ponosa.

Najbolj žalostno vlogo so pri tem igrali oni poslanci iz dravske banovine, ki pri vsaki priliki blatio v parlamentu katoliške Slovence s „klerikalizmom“ in „klerikalizmom“. Kaj oni razumejo pod klerikalizmom, so pač jasno pokazali s svojimi govori v parlamentu. Ni čudno, če se neredko izprašujejo celo Srbi: „Kakšne ljudi pa imate vi Slovenci v svoji sredi, da bi vsaki priliki napadajo vašo duhovščino in njeno delo?“ Kdaj je kak Srb tako nekavalirsko napadal v javnosti svojo cerkev in svoj narod?

Za naše pojme o dostojanstvu vere in cerkve je pač nepojmljivo to, da so šli nekateri pra-

voslavni škofje s križem v roki na ulice med demonstrante, ki so skušali procesijo izrabiti za demonstracijo proti vladi in konkordatu, kakor smo čitali poročilo uprave mesta Beograda v parlamentu. Če bi kdaj kak katoliški škof kaj takega napravil, bi bilo nam katolikom zelo, zelo mučno. Naši nasprotniki bi to priliko zagrabili, da bi vpili o klerikalizmu s takim huronskim vpitjem, da bi se slišalo do nebes. To dejanje nekaterih pravoslavskih škofov je pač stvar okusa. Če se to pravoslavnim zdi primerno za ugled njih cerkve, to nas nič ne briga. Mi se čudimo le nekaterim takozvanim „katolikom“, ki so se udeležili te „procesije“ in jo celo odobravaljo v isti sapi, ko blatio katoliško duhovščino s „klerikalizmom“.

Naj ob tej priliki pribijemo dejstvo, da niti en katolik, pa naj bo škof, navaden duhovnik ali laik, ni niti črnil besedice, ko se je med državo in pravoslavno cerkvijo zakonito uredilo pravno razmerje. Mi vsi smo pravoslavnim privoščili, da so dobili to, kar so smatrali, da jim gre po njih veri in vesti. Ko so kmalu na to bile urejene potem tozadnega zakona razmere med državo in muslimansko vero, ni niti en katolik pa tudi ne kak pravoslawen zinil kaj proti temu.

Ko ureja država razmerje med katoliško cerkvijo in seboj, pa nastane tak grozanski hrup, kakor da bi se svet podiral. Ali je to verska strpnost, o kateri vedno nekateri govorijo z gotovim povdankom proti nam katolikom? Če bi kak katolik nastopal proti temu, da se pravoslavnim da, kar jim gre po njih veri in vesti, ali proti temu, če se da v zakonu muslimanom, kar jim gre, bi bilo nas katolike sram, če bi se kdo izmed nas spozabil in bi pokazal tako nestrpnost, kakor se je pokazala ob priliki obravnave proti konkordatu. Sram pa nas je, da nosijo nekateri katoliško ime, pa rujejo z vsemi silami proti temu, da bi katoliška cerkev dobila zakonito in urejeno stanje v državi, kakor ga imajo že vse druge cerkve... Za nas Slovence je sramota, da si upa še priti med slovenske katolike človek, ki sramoti vse kar je katoliškega in slovenskega. Če gotovi ljudje nimajo nič sramu, ga pač moramo imeti Slovenci, da je slovenska mati rodila take otroke.

Zalibog imamo v svoji sredi ljudi, ki se niso sramovali celega slovenskega naroda denuncirati kot protidržaven element. Niso se sramovali organizirati kriminalne tipe, da so krivo prisegli in pričali proti svojim lastnim bratom, ne sramujejo se blatiati nas v parlamentu, ne sramujejo se blatiati slovenskega in katoliškega imena; ne sramujejo se niti tega, da napadajo to, kar so večeraj sami naredili; ne sramujejo se tega, da spravljajo v čudno luč vso državo, ki mora s svojimi mednarodnimi pogodbami skrbeti za svoj ugled.

Gorenjski prosvetni dan v Radovljici

V nedeljo dne 8. avgusta 1937 proslavi radovljjska dekanija svoj prosvetni dan. Ta dan se bodo zbrala vsa prosvetna društva obširne radovljjske dekanije v Radovljici, da javno in neustrašeno izpovedo svojo vero in ljubezen do slovenske zemlje in besede, ta dan se bosta znašla na isti črti prosvetnega udejstvovanja delavec in kmet. Nikogar naj ne manjka na tem prosvetnem dnevu!

Program proslave je sledeč:

Ob pol 9. uri zbiranje udeležencev v Predtrgu, odkoder bo odhod na trg, kjer bo ob 10. uri sv. maša z govorom pisatelja g. Fr. S. Finžgarja. Po sv. maši zborovanje, kjer bo govoril g. dr. Basaj. Popoldne bo javni športno-telovadni nastop.

Na gorenjskem prosvetnem dnevu ne sme manjkati noben kraj! Narodne noše, kolesarji, konjeniki, pripravljajte se in pridite 8. avgusta 1937, v Radovljico!

Kdor pride z vlakom, naj se posluži nedeljske vozovnice!

Naj gorenjski kot pokaže svojim kulturnim nasprotnikom, da je slovenska in jugoslovanska zavest živa in kreпка, da delajo vse množice slovenskega ljudstva na prosvetnem polju brez plač zgolj v dobro in v napredek celotnega slovenskega naroda! Gorenjski kot je slovenski, bo tak ostal in bo v borbi vstrajal do konca in skupno z ostalim slovenskim narodom.

Na svidenje dne 8. avgusta 1937 v Radovljici!

„Lepe sanje o bodočem Tržiču“

Tržič, 29. VII. 1937.

Pod tem naslovom je izšel dne 24. julija zanimiv članek na potrpežljivem papirju „Jutra“. Zanimiv je zato, ker je v njem nagromadene toliko pritaževane zlobe, še več pa neumnosti in nevednosti. Uredništvo „Jutra“ se najbrže niti ne zaveda kakšnega „dragocenega“ sotrudnika ima v svojem tržiškem dopisniku oziroma v dopisnikih, kajti za tržno smo prepričani, da ena sama glava nikoli ne more prenesti toliko otrobov.

Izmed vseh oslarij, navedenih v omenjenem članku, je gotovo najznačilnejša gospodarska „usposobljenost“ gospodov dopisnikov, katero so nam nevede odkrili v svojem računanju stroškov za občinski dom. Kljub vsemu njihovu potenju nikakor niso mogli ugotoviti, kam naj bi šla gotova vsota, katere jim je manjkala pri njihovih računih. Pa ne, da bi jo g. župan ali pa občinski svetovalec spravili v svoj žep? Kakšno veselje bi bilo zanje, ko bi le mogli takšno novico poslati v svet. Vseh teh skrbi in dvomov, kam je šel denar, pa bi se gospodje prav lahko iznebili. Če sami ne znate niti malo misliti, pa bi poklicali kakega navadnega občana, kateri ima vsaj malo opravka z gospodarstvom in temu bi se morda posrečilo, da bi vašem „prosvetljenim“ glavam dopovedal, da vsak denarni zavod že takoj pri izplačilu odtegne prvo zapadlo anuiteto. Če bi to storili, potem se vam ne bi bilo treba tako blamirati, kakor ste se. Gospodje, čudili smo se zavoženosti vašega gospodarstva, katero ste nam zapustili. Sedaj pa se ne čudimo več, ker smo dobili jasen dokaz, da tega niste storili vi, ampak vaše prazne glave. V svojem članku, kateri vam nikakor ne dela časti, ste pa pozabili povedati, da je tudi g. Globočnik odobril županovo poročilo v katerem je gosp. župan podal izčrpano poročilo o stanju blagajne. Kakšen občinski odbornik pa je g. Globočnik, če odobri stanje blagajne v kateri manjka, po vaših skisani pameti, tolikšna vsota. Toliko o tem. Na ostale drobce vaše „bistroumnosti“, katere ste stresali v vaš članek, pa lahko odgovori vsak občan, kateri zasleduje današnje občinsko gospodarstvo, ne pa „Jutrove“ smešnice. Lepo je, da pomagate sv. jemu listu iz zadrege, da ne izide na osmih praznih straneh. Če lepše pa bi bilo, če bi se pri tem svojem delu držali v dostojnih mejah resnice in poštenja. Če pa ste se odločili nadaljevati na tak način kot ste za-

čeli, potem pa vam svetujemo, da k vašim fantastičnim člankom napravite primerne ilustracije, kot jih ima na primer Slovečev „Tinček in Tonček“ ali pa „Triperesna deteljica“. Potem se vam bodo lahko smejali tudi naši mali in ne samo odrasli. Vašo gospodarsko „sposobnost“ in „znanje“, bomo pa skušali po svojih močeh povsod priporočati.

Občinska seja

Dne 9. julija se je vršila 2. seja občinskega odbora kranjske občine. Seji so prisostvovali skoraj vsi odborniki razen treh, ki so se opravičili. Pred pričetkom seje je župan zaprisegel odbornika g. Ciperle Lovra, ki ni bil navzoč pri zadnji seji.

Takoj na to se je prešlo na prvo točko dnevnega reda in sicer poročilo predsedstva. G. župan je poročal, da je uprava prevzela dne 6. julija posle ter ob tej priliki prejela blagajno, ki izkazuje:

ubožni zaklad 1936-37	Din 1.103,56
ubožni zaklad 1937 dvanajstine	Din 1.125,75
občinska blagajna 1936-37	Din 429.499,33
občinska blag. 1937 dvanajstine	Din 106.229,33
Skupaj	Din 537.957,97

Ubožni zaklad ima hranilnih knjižic za Din 41.566,56, občinski zaklad pa za 2.190.488,84. Poleg tega ima občina v shrambi tudi razne kavicije.

Na pismeno vlogo odbornika Rotarja Filipa je župan pojasnil, da je zadeva ustanovitve javne borze dela v Kranju že v teku in da je potreben kredit za to že odobren od kr. banske uprave. Začasno bo v Kranju poslovalo samo poverjenstvo in sicer do 31. decembra 1937, nakar pa bo prešlo v podružnico.

Na prošnjo Dijaške kuhinje se ji izplača Din 5000 ter je na ta način njena podpora do 31. marca 1938, popolnoma izčrpana. Enako se je sklenilo izplačati Glasbeni šoli znesek Din 5000 kot ostanki še neprejetih podpore za leto 1937-38.

Občinska uprava si bo ogledala gimnazijsko poslopje ter izvršila nujna popravila.

Odbornik g. Slavec Ivan je predsedstvu stavil predlog o priključitvi vasi Struževu občini Kranj ter je občinski odbor sprejel hitnost predloga in sklenil, da se o njem sklepa na koncu seje.

Druga točka dnevnega reda je bila: volitve občinskih odsekov. G. župan je omenil, da bo potrebno izvoliti sledeče odseke: finančni policijski in tržni (združena), kopaljski, obrtni, za vodovod in razsvetljavo (združena), socialni, gradbeni in nov odsek kmetijski.

K besedi se je oglasil odbornik Kerč Franc, ki je predlagal naj finančni odsek obstoja iz 8 članov. Tudi naj bi bil vsak odbornik v največ treh odsekih, ker bi samo na ta način mogel po njegovem mnenju uspešno sodelovati. Član uprave g. dr. Megušar je izrazil pomisleke k temu predlogu in stavil konkreten predlog za finančni odsek, ki je bil tudi sprejet.

Tako so bili izvoljeni v finančni odsek: Fock Maks, Košnik Ivan, dr. Megušar Anton, Gorjanc Franc, dr. ing. Kočvar Franjo, Tomažič Josip, Sink Franc in Novak Janez.

V policijski in tržni odsek so bili izvoljeni: Slavec Ivan, Savnik Ivan, Bitenc Jožef, dr. Aljančič Josip, Gorjanc Franc, Colnar Otmar in Strupi Janez.

V ubožni odsek so izvoljeni: Holchaker Franc, Jereb Mihael, Korbar Franc, Gogala Josip, Stempihar Anton, Strupi Franc in Kerč Franc.

Velik kmečki tabor

V nedeljo 22. avgusta bo v Kranju velik kmečki tabor. Dopoldan bo velik spreved, v katerem bodo nastopile posamezne krajevne kmečke zveze v skupinah prikazujoč kmečko delo in življenje. Po sprevedu skozi mesto bo sv. maša „Na planini“ v Hujanskem gozdu. Po sv. maši bo velik kmečki tabor na katerem nastopi več govornikov. Popoldan kmečka prireditelj starih kmečkih navad ob slovenskih priklah in slavnostih. Napoveduje se velika udeležba tudi iz okrajev Radovljica, Škofja Loka in Kamnika. Tabor priredi Kmečka zveza.

Tabor obrtnikov

Tudi obrtniškem stanu je danes potrebno, da se združuje in jača, zato priredimo veliko zborovanje na Sv. Joštu, dne 29. avgusta, kjer se sestanejo tovariši iz vse Gorenjske. Ta dan naj bo slavlje našega pokreta, kjer si bomo izmenjali svoje misli in želje. Društvo obrtnikov v Kranju si je nadelo nalogo, da organizira sporazumno s Osrednjo zvezo to manifestacijo obrtništva.

To bo prvi nastop naše mlade organizacije. Javno bo nastopila in pokazala delo, ki ga je izvršila v tem kratkem času.

Zato se obračamo na vsa društva in jih pozivamo, naj 29. avgust prihranijo prost vseli prireditelj in nam čimprej prijavijo svojo udeležbo. Enako naj store tudi ona društva, ki so v pripravah da ustanove našo stanovsko organizacijo. Isto naj upoštevajo tudi naši prijatelji, da si roko ob roki povežemo naše tovarstvo. Zavedamo se, da je med vsemi stanovski potrebna vez, saj dobimo pri vsem javnem delovanju vedno tudi obrtnika, ki s svojo dobro voljo

prispeva k splošnemu napredku. Spored tabora bo naslednji: Ob 9. uri dop. bo sv. maša, ki jo bo opravil č. g. Finžgar, župnik v Trnovem. Po sv. maši bo tabor pred cerkvijo, na katerem bodo govorili g. Kavka Karol, predsed. Zveze, tov. Šimenc Ivan, ter Ogrin Ivan, predsed. obrtnega odseka in kot najstarejši javni bорец našega stanu. Po zborovanju bo koncert godbe in prosta zabava. Naprošamo vse pevovodje na Gorenjskem, kjer obstoja moški zbor s pevci obrtniki, da ta dan prihite na Sv. Jošt, da z našo lepo slovensko pesmijo še bolj povzdignete to prireditev.

Apeliramo na vse zavedne tovariše in prijatelje, da bodo storili svojo dolžnost ter prihite na ta lepi košček slovenske zemlje, Sv. Jošt, da bo naša prijateljska beseda dobila odmeva v zadnjem kotičku naše Gorenjske.

Prijatelji in tovariši! Na svidenje 29. avgusta na taboru obrtništva na Sv. Joštu.

Društvo obrtnikov v Kranju.

V kopaljski in tujsko prometni odsek so bili izvoljeni sledeči odborniki: Gorjanc Franc, Košnik Ivan, dr. Megušar Anton, Stempihar Anton, Jereb Mihael, Fock Maks in ing. Mlakar Jakob.

V obrtni odsek so bili izvoljeni: Sink Franc, Bitenc Jožef, Zupan Ivan, Zupan Leopold, Slavec Ivan, Senk Janez in dr. Aljančič Josip.

V odsek za vodovod in razsvetljavo so bili izvoljeni: ing. Mlakar Jakob, Bitenc Jožef, dr. Aljančič Josip, Jereb Mihael, Gogala Josip, Strupi Franc in Košnik Mihael.

V zdravstveni in socialni odsek so izvoljeni: Tomažič Josip, Roter Filip, Jereb Mihael, Ciprile Lovro, Kerč Franc, dr. Megušar Anton in Zupan Ivan.

V kmetijski odsek so izvoljeni: Strupi Franc, Novak Janez, Strupi Janez in Košnik Mihael.

V gradbeni odsek so bili izvoljeni: Gorjanc Franc, Bitenc Jožef, dr. Bož. Fajdiga in ing. Mlakar Jakob.

Odbornik Colnar je predlagal za ta odsek ing. Grosa, vendar se njegovemu predlogu ni moglo ustreči ker ing. Gros ni član občinskega odbora. Ustreglo pa se je želji ing. Mlakarja, da sodeluje v tem odseku.

Dalje se je sklenilo, da se krajevna šolska odbora v Kranju in na Primorskem združita v en odbor.

V upravni odbor Mestne hranilnice so bili izvoljeni sledeči odborniki: Fock Maks, dr. Igo Silar, Tajnik Josip, Sink Franc, dr. Beno Sabothy, Gogala Josip, Berjak Franc, Bitenc Jožef, Kokl Matija, Pilar Jernej, Savnik Ivan ml. in dr. ing. Kočevar Franjo.

G. župan je dalje občinski odbor seznanil z različni odloki in sklepi začasne občinske uprave.

Kot zadnji se je razpravljala predlog g. Slavca, da se vas Struževu priključi občini Kranj. Predlog sam je bil podprt z zadostnim številom vaščanov ter se je občinski odbor izjasnil za priključitev.

S tem je bila občinska seja zaključena.

Nekaj o sokolih na Brezjah

Kakor vsako leto, so tudi letos poromali verniki mariborske škofije k Mariji Pomagaj na Brezje. Prišli so v soboto 24. t. m. in so ostali čez nedeljo na Brezjah. V zvezi s tem

romanjem je bila isto nedeljo zvečer takomimnoma rimska procesija, katere so se udeležili romarji s prižganimi svečkami. Da je bilo pri tem tudi mnogo gledalcev, ki so opazovali res lepo mogočno procesijo, se samo ob sebi razume. Posebno mnogo se jih je nabralo v drevoredu, zlasti na stopnicah in poleg romarskega doma, koder se je pomikala procesija. Vsi ti opazovalci so se vedli dostojno, le četvorica s sokolskimi znaki na prsih ni mogla skriti svojega zaničevanja do verske prireditve. Že okoli 8. ure zvečer smo opazili, da postopajo okoli cerkve brezjanski sokoli. Ko se je okoli pol 9. ure pričela pomikati procesija so se sokoli postavili na najbolj vidno mesto, mimo katerega se je pomikal sprevod. Z obrazov se jim je bral srd, ker so ponovno videli, kako je slovenski narod še vedno vdan Bogu in Materi Božji. Ko se je pričela mimo njih pomikati procesija in ko so videli, kako to verno slovensko ljudstvo pobožno moli in prepeva svete pesmi, jim je ta srd prikipel do viška. Tega njihovo sokolsko srce ni moglo prenesti. Zasmehovali so pobožno slovensko ljudstvo in kritizirali vrstni red procesije. Padali so razni nekulturni, samo njim lastni vzkliki proti štajerskim romarjem in slovenski duhovščini. Ko pa jih

je reditelj, ki je slišal te nesramne žalitve, posvaril, so začeli z vso strupenostjo napadati še njega. Mislili so pač, da si napram reditelju, ki ni domačin in jih ne pozna, lahko vse dovolijo. Toda poleg so bili tudi domačini, ki sokole z Brezij dobro poznajo. Pravijo, da Sokol spoštuje vero in verska čustva posameznikov; omenjena četvorica nam je s svojim početjem dokazala ravno nasprotno. S tem so sokoli ponovno dokazali, da vzgoja v sokolskih domovih ni samo brezverska ampak celo protiverska in sovražna vsemu, kar je slovenskega. Znano je, da so slovenske moze in faute na taboru v Celju napadali ravno Sokoli, da so bili ob priliki demonstracij v Ljubljani največji razgrajati zopet sokoli in v nedeljo smo bili sami priča nesramnega napada na verno slovensko ljudstvo od ljudi, ki s ponosom nosijo sokolske znake. Kam to vodi? Za tem se sprajuje ves slovenski narod. Pomilujemo le mladino, ki se vzgaja v takem duhu... Mi ne moremo trpeti, da bi kdo žalil naša verska čustva in smešil procesije. Proti temu nam morajo pomagati tudi oblastva, saj obstoja paragraf 162 k. z.: »Kdor preklinja Boga ali vero, ali javno smeši obrede in običaje bogočastja, se kaznuje z zaporom do enega leta...«

Tedenske novice

KRANJ

Tečaji. Vse tovariše mizarje, ki so se domeni radi strokovnih tečajev, obveščamo, da se prične kalkulacijski tečaj dne 5. septembra t. l. Poučeval bo znani predavatelj g. Ivan Kregar. V načrtu je tudi še risarski tečaj, ki bi bil takoj za kalkulacijskim, za kar imamo dovoljenje od kr. banske uprave. Pri združenju naj se zgledajo vsi, ki želijo obiskovati tečaje. Cevlarski tečaj se bo tudi pričel takoj, ko bodo končali na Dolenjskem. Poučuje g. Steiman. Prijaviti se je treba Združenju v Kranju.

Skupno združenje v Kranju.

Ker nameravane izleta na Koroško dosedaj še ni bilo, sporočamo na željo interesentov, da tega izvršimo dne 15. avgusta na Vel. šmaren. Vožnja in prehod čez mejo stane 100.— Din. Ogledali si bomo vse važnejše kraje z večjim vodnikom. Prijave s tem zneskom spre-

jema Združenje obrtnikov do torka 3. avgusta, da moremo poslati pravočasno imena na pristojno mesto radi skupne prehodnice.

Naročnike Slovenskega obrtnika obveščamo, da Skupno združenje obrtnikov v Kranju sprejema inserate in naročnino za ta list.

Društvo obrtnikov.

Z odlokom predsednika vlade in zunanjega ministra dr. Stojadinovića je prestavljen za vice-konzula iz poslaništva v Tirani na generalni konzulat v Rotterdam naš kranjski rojak g. dr. Jože Logar. Iskreno čestitamo.

Predsednik Narodne odbrane v Kranju g. dr. Stanko Sajovic je izstopil iz Sokolskega društva v Kranju ter se vpisal v Sokolsko društvo v Trzinu.

Pri gradnji novega šolskega poslopja so v temeljih naleteli na skale, katere morajo razstreljevati. Čez dan naredijo v skalo luknje, ki jih potem zvečer okrog 6. ure, ko delavci odi-

dejo z dela razstrelijo. Pri tem pa najbrže ne skrbijo dovolj, če more biti razstreljevanje tudi nevarno za druge, ki hodijo po Tyrševi in Cojzovi cesti. Zgodilo se je že večkrat, da je pri razstreljevanju padalo veliko kamenje celo na cesto ter tako ogrožalo življenje pasantov. Podjetje bo moglo obvarovati življenje pasantov vsaj na ta način, da ob času razstreljevanja zapre česte in ulice, ki mejijo s stavbiščem. Upamo, da se v bodoče ne bo podobno dogajalo.

Beraška nadloga je postala v našem mestu silno nadležna. Vsaj sedaj, ko imamo v mestu tuje, bi bilo zelo umestno, da se na neki način ta nadloga vsaj omili.

»Trboveljski slavčki« priredijo v četrtek dne 5. avgusta svoj koncert v Narodnem domu. Na sporedu so narodne in umetne pesmi.

Oddaja občinskih dohodkov. V torek, dne 3. avgusta 1937, se bo vršila ob 11. uri dopoldne v občinski pisarni dražba nekaterih občinskih dohodkov. Oddajala se bo v zakup sejma in v Mestnem trgu in tehnični pri kolodvoru in v Kokriškem predmestju. Zakupna doba traja do 1. aprila 1938, in sicer samo osem mesecev. Tozadevni pogoji so na upogled med uradnimi urami v občinski pisarni.

Promenadni koncert Kranjske godbe bo v soboto 31. 7. 1937, ob pol 9. uri zvečer na Glavnem trgu. Društvena veselica se vrši 22. avgusta t. l. na kar opozarjamo ostala društva.

Pregledovanje in žigosanje meril in merilnih priprav se vrši za občino Kranj, Mavčice, Predoslje in Besnico v Kranju v času od 12. do 20. avgusta 1937. Pregledovanju se morajo odzvati vsi oni, ki uporabljajo v javnem prometu kakršnokoli merilo ali merilno pripravo. Stranke morajo prinesiti svoja merila (metre, mere za tekočine, tehtnice, uteži itd.) k pregledovanju v čistem stanju. Proti strankam, ki svojih meril in merilnih priprav ne bi prinesle k pregledovanju, se bo postopalo po zakonu o merah in njih rabi v javnem prometu.

Direkcija pošte, telegrafa in telefona v Ljubljani oddaja v zakup prevažanje pošte na proga Kranj pošta — železniška postaja Kranj 4 krat na dan za dobo enega leta, to je od 1. januarja do 31. decembra 1938.

Prvo javno ustno pogajanje z zmanjševanjem cene se vrši v ponedeljek, dne 16. avgusta 1937, v pisarni občine Kranj. Ponudniki se bodo sprejemali ta dan od 10. ure dalje, pogajanje se pa prične ob 11. uri. Izklicna cena je 18.000.— Din

Škerbec Matija:

Šenčurski dogodki

(Dalje)

Med dnevom so večkrat mimo bolnice hodile razne gručice kaznjencev. Sicer ni dovoljeno gledati skozi okno, pa sva s Hadžiem le opazovala življenje na ulici robijaškega mesta. Večkrat so prišli mimo hrvaški politični kaznjenci, ki jih je moj tovariš dobro poznal. Vsi so vedeli, da sva midva v bolnici, pa so skrivaj pokimali proti oknu in zadaj na hrbtu dajali skrivna znamenja...

Popoldan me je prišel obiskat pravoslavni pop, ki vrši med pravoslavni dušnopastirsko službo. Mož je kakih 37 let star redovnik, zelo temperamenten in zgovoren. Kmalu smo na pobudo Hadžie pričeli debatirati o razmerju med katoliško in pravoslavno cerkvijo. Debat je bila zelo zanimiva, seveda brez pravega zaključka.

Vse vzdruže v kaznilnici se mi je zdelo skoro neznosno. Že drugi dan sem prosil, naj me pošljejo nazaj v Kustodijo, kjer se sam morem tako zdraviti, kakor so me tam... Tretji dan smo zopet pobrali šila in kopita, pa me je peljal žandar skozi vse mesto z nasajenim bajonetom nazaj v našo Kustodijo.

V nesvobodno svobodo.

»Arestantovski kadrski rok« je polagoma potekal. Tovariši v Kustodiji so prihajali in odhajali, vendar je bil dotok novih manjši, kakor odhod starih kolegov. Zadnja dva sta prišla v našo sredo advokat Plečević in profesor Petrovič, oba iz Arandjelovca v Srbiji, ki sta bila nastanjena v »slovensko« sobo. Dva odločna borca proti režimu, ki sta organizirala ves okraj, prirejela s kmeti shode, delila protirežimske letake in končno prišla v našo sredo. Oba sta bila pristaša zemljoradniške leve v Srbiji.

Slovenci smo odhajali vsak za se, da niti dva nista mogla skupno domov. Dne 23. novembra je odslužil Janez Brodar svojo poldrugoletno ječo, 15. decembra pa je odšel zadnji pred menoj Alojzij Ilija. Ostal sem sam od Slovencev. V zaporu je postalo puho in prazno, tako da je šlo na živce. Zadnji dnevi v Kustodiji so bili pač najbolj neprijetni. Soba mrzla, mene pa je kuhala

velika vročina. Kot prijetna družabnica se je priklatlila še influenza, ishias, vnetje grla, tako, da je bilo kar »prijetno« zadnje tedne po Ilijevem odhodu.

Na novega leta dan 1. 1934 sem zadnjič maševal v Kustodiji. Popoldan sem razdril oltar in pospravil svoje reči, da bi bil drugi dan zjutraj 2. januarja pripravljen na odhod iz ječe.

Nič posebno se nisem veselil svobode, ki me je čakala. Saj je v vsej državi takrat vladalo neprijetno vzdušje in si moral paziti na vsak korak in vsako besedico, da nisi prišel v zapor. Domneval sem, da pridem v svobodo, ki bo polna šikan in ponižanja. Pričakoval sem tudi, da bodo politični nasprotniki v Kranju in Ljubljani vse poskusili, da mi preprečijo povratek v Kranj, saj sem že prej večkrat slišal o groznjah, da Škerbec ne sme več priti v Kranj. Kanorkoli naj gre, le v Kranju ne sme ostati. Kranj, ta ponosna napredna trdnjava, je v nevarnosti, če ostane Škerbec kranjski župnik. Pričakoval sem, da bodo vse storili, da mi onemogočijo bivanje v Kranju in da je celo verjetno, da me takoj, ko pridem iz ječe, internirajo v kak samotni kraj v Macedonijo ali v Bosno.

Da so imele moje domneve stvarno podlago, je jasn dokaz dejstvo, da je ban dravske banovine dr. Marušič pisal ljubljanskemu škofu, da bi bilo železi, da me odstrani iz Kranja. Organizirala se je v Kranju tudi deputacija tedanjih vodilnih pristašev JNS, in je prišla k škofu s to zahtevo.

Tačas se je celo resno govorilo, da bo režim nekje na samotnem otoku v Dalmaciji interniral vse take »nevarne« elemente. Ob priliki razgovora o tej zadevi, je neki tovariš pripomnil: »Tam bo kaj lepa prilika, da ta ali drugi izgine, da napravi seveda z največjim veseljem »samomor«, da se pripeti slučajno »nesreča«, kjer konča kak nevarni separatističen element...«

Tako sem se s kaj mešanimi čustvi pripravljal na pot domov. Iskreno sem se poslovil z vsemi tovariši v Kustodiji in železna vrata ječe so se zaprla za menoj...

Na okrožnem sodišču opravimo predpisne formalnosti; dobil sem uradno izpričevalo, da sem prestal določeno kazen. Ko pa s poveljnikom straže urejujeva moj račun, vidim, da nimam pri sodišču nič več svojega denarja na zalogi. Plačati je bilo treba več računov in ni ostalo nič denarja

za pot. Kaj sedaj? K sreči sem imel nekaj čekov pri sebi. Prosim, da me spremlja stražnik v Praštedion, tam sem dobil prijaznega direktorja, ki mi je dal denar na ček za pot.

Ko me pa izpuste iz sodišča, me je že čakal zunaj pred poslopjem mestni policaj, ki me je povabil, naj grem z njim na policijo. Tam mi službojoči poduradnik pove, da morem naravnost v Kranj, če plačam spremljevalca. Nisem vedel, čemu to, pa pravim: »Dobro, plačam, le potrdila prosim, da sem plačal pot svojem spremljevalcu.« To, da sem zahteval potrdilo o plačani potnini, pa je spravilo moža v tako slabo voljo, da se je zadril in rekel: »Greste odgonskim potom.« Nič ni pomagalo, moral sem proti domu po »šubu«.

V spremstvu policaja sva šla na kolodvor! Da ni bilo treba čakati osebnega vlaka, sem moral plačati brzi vlak tudi za spremljevalca do Vinkovcev, kjer me odpelje na policijo. Tu sem prosil, da mi dajo spremljevalca direktno v Kranj, pa je službojoči uradnik odgovoril, da nima dovolj osebja na razpolago, da me bo odpravil do Slavonskega Broda, kjer bom lažje dobil agenta-spremljevalca. Z osebnim vlakom se odpeljem na to v spremstvu policaja in nekega vandrova, ki so ga gnali po »šubu«, v Slavonski Brod. Že proti večeru in v dežju pridemo na policijo v Slavonskem Brodu. Takoj se prijavim pri službojočem uradniku in ga prosim, da bi me isti večer poslal naravnost v Kranj. Toda dosegel nisem nič. K ravnatelju me ne puste. Treba bo torej prenočiti na policiji. Kam me bodo dali? Dolgo sem čakal v uradni sobi. Zunaj pa je bila večja družba, ki je čakala na odgon, bili so razni vagabundi, cigani, berači, med njimi tudi ženske in otroci... To bo lepa družba! Vse spravijo v neko večjo sobo, ki služi kot prenočišče odgonske postaje. Tudi jaz bi moral tja med cigane, vagabunde in otroke prenočevati, pa je prijazen službojoči stražnik iztaknil za mene prazno, prav majhno celico. Bila je kake dva metra široka in kake tri dolga, v njej pa prične. Stražnik mi je dal še malo svečke, da bi si vsaj v začetku svetil v temi. Celica je bila mrzla in vlažna. Kmalu je svečka dogorela in tako sem ostal sam v mrazu in popolni temi. V sosednji sobi so se pripravili cigani in vagabundi, vmes pa so vpile ciganke in jokali ciganski otroci... Bilo je vsaj nekaj, kar je motilo to mrzlo in temno samoto.

na leto. Ponudniki morajo na dan pogajanj položiti začasno kavgijo 900.— Din.

Natančnejši pogovji so na vpogled na občini in na pošti v Kranju.

Medeni tedni... za mlado ženo nova doba, polna skrbi, kako bo lepo in udobno uredila svoj dom. Dobri nasveti matere so ji dobrodošli. Mati mora odgovorjati na razna vprašanja: „Kako bom držala svoje gospodinjstvo vedno v redu, kako bom najbolje kuhala, kako bom opravila vsa hišna dela, zlasti pa, kako naj perem svoje perilo, da bo lepo belo in dobro ohranjeno?“ Ravno pri pranju perila je treba biti posebno previden. Ako bi se nesnaga držala samo na površju perila bi bilo pranje čisto preprosto. Navadno pa prode v samo tkanino in se udrži med vlakena. Radi tega svetuje mati svoji hčerki, da uporablja za pranje samo Schichtovo milo Jelen! Bogata, bujna pena prodira globoko v tkanino ter odpravlja prizanesljivo tudi najtrdovratnejšo nesnago. Ze štirje rodovi imajo najboljše izkušnje s Schichtovim milom Jelen.

Obrtna razstava. V nedeljo bo otvoritev obrtne razstave v St. Vidu nad Ljubljano, ki jo priredi društvo obrtnikov. Naprošamo člane našega društva, da se poslužijo nedeljskih vozovnic in se otvoritve v čim večjem številu udeležijo. Pokazimo, da nam je delo tovariša v ponos in da se veselimo njegovega uspeha.

Društvo obrtnikov Kranj.

Himen. Dne 28. julija t. l. se je poročil dr. Igo Šilar odvetnik v Kranju z gospodično Anico Mahulja učiteljico v Kranju. Iskreno čestitamo!

Dekanijski odbor naroča zopet, da prdite po predmete, ki so bili na prosvetni razstavi!

Nesreča, ki se je zgodila v petek dne 23. julija v trgovini Omerza in ded. je zahtevala smrtno žrtev male petletne Helene Sumi.

Kakor je znano, je usodnega večera okrog 20. ure prišel k ge. Omerza iz Bleda g. Supan Rudolf, plačlini v Park hotelu, da kupi nekaj raket in bengaličnega ognja. Ker je bila trgovina že zaprta, je ona na prigovarjanje g. Supana le odprla lokal ter peljala kupca v trgovino.

Ga. Omerza je vzela iz omare, ki se nahaja pod izlozbenim oknom, 8 petard, nekaj raket in bengalični ogenj ter vse skupaj položila pred kupca na mizo, ki je v sredini lokala. Ker je kupec kadil cigareto, ga je opozorila na nevarnost. G. Supan ji je pa odgovoril, da se nevarnosti zaveda, ter naj se nič ne boji. On je razgledoval stvari na mizi, pri tem pa najbrže pozabil na cigareto, ki jo je položil na mizo. Ga. Omerza mu je hotela pokazati, kako se prižiga raket, vendar od tega ni prišlo, ker jo je prehitela detonacija. G. Supan je gotovo pomaknil na mizi rakete, da je prišla ena raketa oziroma njena vžigalna vrstica v dotik s cigareto. Sledil je močan pok, od rakete pa so se vžigale še ostale petarde, bengalični ogenj ter rakete, ki so žvlgale po trgovini.

G. Supan, ki ga je ogenj iz rakete opekel po prsih in glavi je stekel iz lokala in za seboj zaprl vrata. Tudi ga. Omerza je zbežala iz trgovine ter si pri tem na steklu ranila dva prsta na desni roki, ko je odpirala vrata.

Od raket, ki so bile na sredini lokala na mizi, so se vnele še ostale pod izlozbenim oknom. Rakete so pokale in žvlgale po trgovini. V tem je prihitela ga. Sumi, ki je ravno ob času prve detonacije spravljala svojega sinčka Janeza spat in ugotovila, da se njena 5 letna hčerka Lenčka nahaja v lokalu. Ko so polegile detonacije petard se je tudi na ulico slišalo jokanje in vpitje nesrečnega otroka. Nihče namreč ni niti zapazil, kedaj je prišel otrok v trgovino. G. Jože Sumi, stric male Lenke, je takoj skotčil v lokal poln dima in prinesel nesrečnega otroka vsega opečenega na prosto. Zdravnik je takoj nudi pomoč Blejčanu, ki je odšel domov v domačo oskrbo, za malo Lenčko pa je odredil prevoz v ljubljansko bolnico.

Na cesti pred trgovino se je nabralo zelo veliko radovednežev, v zelo kratkem času pa so prihiteli na mesto tudi kranjski gasilci, ki so z veliko vnmemo kmalu pogasili ogenj.

Sreča je bila ta, da v lokalu ni bilo črnega niti brezdimnega smodnika. Od gorljivih snovi so bili v trgovini še prazni naboji za lovske puške, katerih kapsule se tudi niso vnele. Razumljivo je, da je nastalo veliko razburjenje ljudi, ki niso vedeli, kaj se vse nahaja v trgovini in so pričakovali morda še večjih detonacij ali eksplozij. Vendar od tega ni prišlo.

V predalu pod izlozbenim oknom so se nahajale tudi svečke za božično drevo, ki so seveda vse zgorele. Od tega ognja je nastal tudi požar, ki so ga gasilci v nekaj minutah pogasili.

Malo Lenčko je rešilni avto takoj odpeljal v ljubljansko bolnico, vendar je nesrečni otrok dobil take opekline, da je v soboto doma podlegel poškodbam v naročju svojega očeta. V nedeljek so jo pokopali na kranjskem pokopališču. Z nesrečnimi starši sočustvuje vse mesto.

Most čez Kokro! 26. t. m. je bila v Kranju licitacija za zgradbo novega lesenega mostu čez Kokro. Dela so bila oddana stavbnemu in tesarskemu podjetju Karel Kavka v Ljubljani. Tako bomo v najkrajšem času imeli tako težko pričakovano zvezo čez 30 m globoko in okroglo 90 m široko strugo Kokre. Slednjič bo le premagana naravna ovira, ki je otežkočala dostop na drugi breg Kokre in odvrčala naseljevanje na tem kraju. Prihodnjič bomo obširnejše poročali o mostu in njegovem izgledu, ki bo močje že letos zgrajen. —

SKOFJA LOKA

Katastrska uprava. Občine glavarstva Skofja Loka so vložile začetkom leta prošnjo na finančno ministrstvo za ustanovitev katastrske uprave v Skofji Loki. Na intervencijo g. ministra dr. Miha Kreka je finančni minister pod št. 16.618-V. od 12. julija 1937. izdal rešitev, s katero se ustanavlja nova katastrska uprava za okrajno glavarstvo Skofja Loka s sedežem v Skofji Loki. Okraj izreka vsem, ki so k ustanovitvi pripomogli, prav posebno pa slovenskemu ministru g. dr. Kreku, svojo iskreno zahvalo.

„Pasijon“, ki ga letos prireja škofjeloška in staroloka fara pod pokroviteljstvom gg. dekan in kanonika Matija Mraka, komandanta Ivana Markulja in okrajnega glavarja Mateja Kakla, bo še v soboto 31. julija in nedeljo 1. avgusta vsakokrat ob 9. uri zvečer. Motijo ga le nekateri ferjanci, ki so nastanjeni v šoli. Med nedeljsko predstavo so na hodniku žvižgali, prepevali in igrali na violine, ter kljub prošnji režiserja niso prenehali. Ne vemo, ali so nauhujskani ali pa samo do vsega katoliškega tako sovražni. Zaradi reda v prihodnje smo se obrnili na merodajno mesto. Po poročilih bo v soboto in nedeljo velika udeležba zato svetujemo, da takoj poskrbite za vstopnice.

V Gorico in Trst. Obrtniki priredijo v nedeljo 29. avgusta in ponedeljek 30. avgusta izlet in romanje po temse sporedu. V nedeljo ob 3. uri zjutraj odhod iz Skofje Loke po Gorenjski, prestop meje v Ratečah do Zabnice, kjer se udeležijo sv. maše. S tem nekako opravimo Višarsko božjo pot, odkoder se prav lepo vidi cerkev na Višarjah. Nato čez Predil, Bovec, Kobarid, Tolmin, Sv. Lucijo, Kanal v Gorico. V vsakem teh krajev je kratek postanek, v Gorici se zaradi ogleda zadržimo več ur, odkoder pod večer pelje avto na sedlo in gremo prenočiti na Sv. Goro. Zvečer ogledamo vso okolico z vsemi točkami goriškega bojišča. V ponedeljek zjutraj zgodaj zopet odhajamo do sedla, kjer čaka avto in se pečemo na Oslavje ter na Sabotin, od tam nazaj na pokopališče v Redipuglie, ter dalje proti Miramuru, ter Trstu, kjer se mudimo do večera, nakar je odhod preko Postojne domov. Cena za vožnjo in potne pravice je Din 180.— za osebo. Priglasiti se je do 15. avgusta pri Planini v trgovini. Dogovori se vršijo, da se združita oba izleta v skupni, bojeviški in obrtniški. Pohitite s prijavo. Kdor je med svetovno vojno v teh krajih trpel ima priložnost, da si v družbi domačih vse ogleda.

Davčna komisija je ta teden zasedala in je kakor smo informirani, precej upoštevala težak položaj našega davkoplačevalca.

Toča. V ponedeljek popoldne je gospodovala prav posebno v občini Poljane toča. Težko so prizadete občine Poljane, Gorenja vas, Črni vrh in deloma Zmicev. Merodajne oblasti prosimo za pomoč. V višjih legah je še žito na polju, pokončan je fižol, prav posebno pa sadje, ki je letos obetalo dobro letino. Ker je prizadeti kraj ves hribovit in se je sam na sebi boj za obstanek težji, bo brez izdatne pomoči oblasti to zimo prav gotovo veliko pomanjkanje in revščina.

Slava 1. plan. polka. V nedeljo 1. avgusta ima naš 1. plan. polk svojo slavo in sicer letos prvič v Skofji Loki. Dosedaj jo je imel vsako leto v svojem poletnem taboru ali v Bohinju ali na Pokljuki. Povsod so pokazali Ločani ljubezen svojemu polku, v nedeljo pa še toliko bolj, ker je prvičkrat v Skofji Loki. Tudi mi jim čestitamo!

Roko ji je zlomilo. V petek je stroj v Thalerjevi tovarni v Vincarjih zaposleno Zakelj Marijo tako nesrečno zgrabil za roko, da ji je pri priči zlomil. Poklicani zdravnik je takoj odredil prevoz v bolnico.

Nesreča. Prejšnji torek se je zgodila pri gradnji škarpe pri Kap. mostu delavcu Berniku Cirilu iz Spodnjega trga huda nesreča. V oko mu je namreč odletel košček železa, ki

je oko tako rani, da je Bernik nanj takoj oslepel. Zdravnik g. dr. Hubad je Bernika takoj poslal v okulistični oddelk v ljubljansko bolnico. V Ljubljani so nevarnost za drugo oko takoj ugotovili in so hoteli Berniku takoj odstraniti ranjeno oko. Bernik pa operacije ni dovolil ter je rajši takoj odšel domov v domačo oskrbo.

Niso si upali... Ze cel teden pred prosvetnim dnevom so v Skofji Loki krožile vesti čes, da bodo naši „bratanci v viteški organizaciji“ razbili sprevod, zborovalce na Mestnem trgu pa pobarvali z gnillimi jajci. Prišla je nedelja in z njo tisoči ljudstva, a „vitezov“ ni bilo nikjer še manj pa gnillih jajc.

Takšni so. Znana je gozja, ki jo je vodila pred leti proti S. K. Sori v imenu tukajšnjega Sokola znana triperesna deteljica D.H.P. Takrat so najprvo z okrožnico proglasili SK. Soro kot politično organizacijo, kot samoslovensko in protidržavno. Njo in njene člane so denuncirali pri vseh zlasti pri vojaških oblasteh, kot državi nevarne elemente. Dogodki, ki so temu sledili so vsem znani vsaj v Loki. Nekaj podobnega si je ta triperesna deteljica zopet hotela dovoliti ob priliki prosvetnega dne, pa ji ni uspelo.

S polje je znana organizacija pozivala svoje člane, da za Prosvetni dan ne smejo izobesiti zastave. Pa so jih nekateri vseeno obesili. Naj nam odgovore funkcionarji društva, ali zato dobiva državno, banovinsko in občinsko podporo, da hujska ljudi? Mislimo, da ne!

Prosvetno društvo v Skofji Loki ima v nedeljo, dne 8. avgusta popoldne ob 15 uri na športnem prostoru SK Sore veliko tombolo. Za dobite so zelo praktične stvari. Tako bo za tombolo 30 koles—15 moških in 15 ženskih—150 činkvinov in 300 tern. Tablice se prodajajo po Din 3.—

Novost pri letošnji tomboli bo ta, da ljudje ne bodo morali stati, ker bodo na prostoru pripravljene mize in stoli ter bodo ljudje tudi lahko postreženi z jedajo in pijačo.

LOM

Ponedeljek, 26. t. m., bo tudi pri nas žalostno zapisan. Imeli smo točo, kakršne v teh gorskih krajih ne pomnijo. Pač je kako leto med nevihtami tudi že nekoliko pobila, a to pot je bilo pa zares. O pol štirih popoldne se je po hudem treskanju vllila ploha s točo, nato pa je padala sama toča skoro četrt ure in je pobila od šole v Sp. Lomu do Sleparske vasi, v Zgornjem Lomu hujske kakor v Spodnjem. Po več letih so poljski pridelki letos izredno lepo kazali, tudi žito, ki pri nas povečini še ni bilo požeto. Pa so se nam v kratkih minutah lepi upi podrli. Pridelamo malo, a nam je to še toliko bolj potrebno.

TRZIC

Velikodušen dar. Iz svoje nagrade, katero prejema kot občinski blagajnik, je gospod Rudolf Fenc, daroval 300 din za nov krov enemu izmed najrevnejših naših fantov. Bog plačaj!

MLADINSKI DAN priredijo naši fantje in dekleta dne 15. avgusta 1937. Vsa bratska društva prosimo, da ta dan ne prirejajo prireditev. Vabimo vas, da ta dan vsi pridete v naš Tržič, da skupno manifestiramo za naša slovenska načela. Bog živi!

Ženini in neveste!

Ne samo najlepše, tudi najceneje Vam izdela fotografije fotograf

JUG - KRANJ

KRIŽE

Naznanilo. Z današnjim dnevom sta prevzela znano gostilno pri „Benku“ Albin in Ivanka Oblak iz Pristave. Kot domačina in neumorna družvena delavca ju cenj. občinstvu kar najtopeleje priporočamo. Prepričani smo, da bosta naš Albin kot ga. Ivanka vedno znala postreči gostom s prijazno besedo, dobro jedajo in zlahko kapljico. V nedeljo 1. avgusta popoldan bo na vrtu imenovane gostilne pel naš moški pevski zbor. Opozarjamo na današnji oglaš. Oblaka.

RADOVLJICA

Radovljica vabi na prosvetni dan radovljiskega dekanjskega okrožja društva, ki v tem okrožju delujejo. To so društva, ki so preiskušena v trdem boju za katolištvo in slovenstvo. Prav radi tega boja so vedno delavna, živahna v boju za načela neodvisnosti. Prosvetni tabor bo v jasni luči pokazal njihovo življenjsko silo. Strumno organizirani fantovski in dekliški krožki so se že prijavili polnoštevilno. Fare, kjer nimajo telovadcev in telovadkinj, prijavljajo narodne noše, ki so v gorenjskem kotu ohranjene najbolj pristne in najbolj številne. V Bohinju in dolini nobena iziroma izmed vseh najizrazitejših narodnih noš ne bo ostala doma. Kdor torej hoče videti Gorenjce, prave in pristne v njihovem prosvetnem delu in življenju, naj se tabora udeleži! Gorenjci pa bomo storili vse, da bo tabor temu delu in življenju pristen izraz.

BREZJE

Zalna sv. maša za R. Dolinarjem. V ponedeljek 19. julija se je na Brezjah vršila slovesna črna sv. maša z requiemom za zverinsko umorjenim slovenskim akademikom Rudolfom Dolinarjem. Ti narodni mučenik, ki si padel za sveto slovensko zemljo, počivaj v miru!

CRNI VRH

Vas Črni vrh je visok hribovski kraj do 1000 m nadmorske višine, zato so poljski pridelki bolj kasni in žetev bi se začela šele sedaj.

Mislili smo že, da nas bo Bog obvaroval nesreče po toči, a dne 26. julija popoldne, nekako ob peti uri so se pripodili črni oblaki sem od Karavank, ter začeli vsipati kakor kurja jajca debelo točo, katere je po polju in vrtovih napravila ogromno škodo.

Tudi po strehah je toča razbila opeko in sicer tam hujske, kjer so poslopja izpostavljena vetru.

Kazalo je, da bo letos dobra letina, a je toča uničila vse upanje.

Sadje je letos kazalo, da bo prav dobro obrodilo, a je sedaj skoro uničeno. Stokla je toča jabolka in hruške na tla in bo seveda sedaj segnilo, saj ni še za nobeno rabo.

Kmetje so mislili, da bodo dobili za sadje precej denarja in si nekoliko opomogli iz neznozne stanja, a upanje je šlo, kakor pravimo po vodi.

Kmet je res revež in vsake podpore potreben, da se bo vsaj za silo mogel preživeti. Še semena ne bo imel za setev.

RAZGLAS.

Vsled razpisa komandanta ljubljanskega vojnege okruge se opozarjajo vsi rekruti-dijaki, kateri še niso odslužili kaderskega roka na sledeče:

Vsi rekruti-dijaki, kateri imajo najmanjše že položen višji tečajni izpit na gimnazijah ali realkah, odnosno dovršeno priznano strokovno šolo, katere po rangi odgovarja položnemu višjemu tečajnemu izpitu in žele v dotičnem letu stopiti v kader, morajo vložiti zadavne prošnje pri svojih vojnih okrugih najkasneje do 1. avgusta vsakega leta. Prošnji se mora priložiti izpričevalo o dovršeni šoli.

Vse prošnje, katere bodo komande vojnih okrožij prejele po 1. avgustu se bodo vrstile prosilcem kot prekasno vlozene.

Prošnje se morajo vlagati izključno le pri pristojnih komandah vojnih okrožij in ne ministrstvu ali štabu armijske ali divizijske oblasti.

Prošnja za vpoklic v kader morejo vlagati samo oni rekruti-dijaki, kateri so bili rekrutovani v prejšnjih in ne v dotičnem letu, v katerem želijo vstopiti v kader.

V izjemno upravičenih slučajih se bodo sprejemale tudi prošnje dijakov rekrutovanih in usposobljenih v dotičnem letu, v katerem želijo nastopiti kadersko službo. Te prošnje se bodo sprejemale najdalje teden dni po končanem rekrutovanju v dotičnem vojnem okrgu. Rešenje na te prošnje izda ministrstvo vojske in mornarice.

Uprava občine Kranj.

RAZGLAS.

Vsled vedno večjega pomanjkanja vode v kranjskem vodovodu in da se varujejo javne koristi v smislu člena 65. zakona o notranji upravi ter regulira poraba vode na smotni način in ker je ob nastopu vročega poletja, ko utegnajo izvirki nekoliko na svoji jakosti popustiti, in je dobra pitna voda za zdravje ljudi in živine neobhodno potrebna, je bilo sresko načelstvo v Kranju primorano izdati na podlagi člena 66. in 67. citiranega zakona sledečo

n a r e d b o :

1.) Za vse odjemalce vodovodne vode na celi progi iz hiš, zgrajenih po letu 1931, se morajo uvesti vodni števec in sicer v roku, ki ga bo predpisal Vodovodni odbor.

2.) Poraba vode za škropljenje vrtov v vseh občinah posebno v vaseh Mile, Gorenje, Primskovo, Huje in Klanc ter v mestu Kranj se najstrožje prepoveduje.

3.) Zaprejo se vodnjaki za nesmoteno porabo, odnosno izhlvke v tehle vaseh: v Britofu dva,

B. Rangus
zlatar in sodni cenilec
v KRANJU

Vpogled
neobvezen!

Ure, zlatnina, srebrnina, očala, jedilno orodje, nalivna peresa, kristal stekla itd. Vsa v to stroko spadajoča popravila se strokovno pod jamstvom točno izvrše. - Kupujem staro zlato in srebro.

Zahtevajte cenik!

Našim odjemalcem!

Poletni obutvi smo ukinili banovinsko trošarino in znižali cene.
Pridite in prepričajte se!

Rata

na Primorskem dva, na Lužah eden, v Srednji vasi dva, v Senčurju sedem, v Voklem trije, v Vogljah trije, na Prebačevem eden, v Hrastju trije in v Čirčičah trije vodnjaki.

4.) Voda za mesto Kranj mora teči skozi stolpni rezervoar.

Kdor se bo pregrešil zoper to naredbo, bo kaznovan po členu 69. točka 3. zakona o notranji upravi z denarno globo do Din 500.— od-
 nosno ob neplačilu denarne kazni v odrejenem roku z zaporom do deset dni.

Rok za uvedbo vodoštevcev se določa do 15. avgusta 1937.

Original naredbe sreskega načelstva je nabiti na občinski deski.

OBCINA KRANJ.

KULTURA

Spomini ob 30-letnici bivanja v Ameriki. Spisal dr. Frank Javh - Kern.

Od l. 1900 — 1914 je bila najbujnejša doba slovenskega izseljevanja v Ameriko. Poleg delavcev je šlo tudi izredno mnogo mladine iz srednjih šol, ki so pozneje postali kat. duhovni in prosvetni voditelji jedro slovenske inteligence. Po njih je dobivalo naše gospodarsko in narodno življenje konkretnije oblike, njegovi glasniki pa so bili časopisi, ki so kar rasti eden za drugim. To življenja polno dobo opisuje avtor v spominih: Kako je prišel z župnikom Solncem v St. Paulsko semenišče, kako je v počitnicah iskal zasluzka po slovenskih kolonijah, sprva kot delavec, pozneje kot urednik slovenskih časopisov, dokler se ni vpisal na medicino in postal zdravnik. Poleg prosvetnega dela je sestavil tudi naš najboljši angleško-slovenski slovar. Preprosto pripovedovanje ima več vsebine, kakor kaže naslov. Osebna izpoved je le nit na katero pripenja podobe ameriške kulture in slovensko prizadevanje v boju za gospodarski in narodni obstoj. Inteligenca je vedno smatrala za dolžnost, da je obujala zavedanje celote. Amerikanske razmere pa jo že same ženejo v nekako domovinsko dobo, kakor smo jo imeli pri nas ob času Gregorčiča in zopet v našem času velikih svetovnih gibanj. Na zemlji ameriške svobode raste tudi večja odkritosrčnost, s katero pisatelj priznava osebne zmote in se vrača k idejam svojega rojaka Kreka. To mu je tem lažje, ker je spoznal, da je tudi Rooseveltova reforma zrasla iz učencev Krekovega socializma. Spomine je zaključil z izbruhom svetovne vojne, ki pomeni obenem konec slovenskega izseljevanja. Dotok je prenehal in slovenska setev samotno raste v tujini. Ali jo bo vzdržala zavest pionirjev in spomin na rodno vas? Iz knjige odmeva veselo razpoloženje in samozavest.

Zelo primerno in poučno berilo za deželske knjižnice in bivše ali bodoče Amerikance, še bolj pa za one izobražence, ki se brigajo za vprašanje slovenstva.

Knjigo je tiskala tiskarna Merkur v Ljubljani; stane okusno vezana 40 Din, po pošti 42 Din. (110 strani).

Gospodarstvo

V JUNIJU T. L. SO NARASLE HRANILNE VLOGE PRI 11 SLOVENSKEH HRANILNICAH. Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so znašale skupne vloge pri 29

slovenskih hranilnicah dne 30. 6. 1937 Din 1.021.643.570.— in so ostale v primeri s stanjem 31. maja 1937 (1.021,8 milijonov din) skoro neizpremenjene. Dočim so vloge na knjižice padle skupno za 1 milijon, so narasle vloge v tekočem računu skupno za 839.000 din.

Izmed vseh hranilnic jih izkazuje 10 prirastek zneska vlog na knjižice, 12, pa prirastek vlog v tekočem računu (izmed 20 hranilnic, ki vodijo take račune), 11 hranilnic pa izkazuje porast skupnega stanja vlog. Tudi število vlagateljev je naraslo za 233 in se zvišalo na 136.829. Vse te številke dokazujejo ponovno, da se razmere na našem denarnem trgu polagoma boljšajo. Najboljši dokaz zato pa je sorazmerno lep dotok novih vlog.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Važno! Modroce, otomane, spalne divane i. t. d. izdeluje solidno in po nizki ceni BERNARD MAKŠ, tapetnik, Na skali 5 (v hiši g. Šipica).

Odda se stanovanje — družinsko — takoj za Din 100.— mesečno. Orehovlje št. 8 pri Britofu.

Več 100 dobro ohranjenih zabojev prodamo. Din 3.— komad. Jugočeška.

Prodaj hišo v sredini mesta blizu Stare pošte. Naslov v upravi.

Odda se v najem 5 sobno stanovanje s kuhinjo, jedilna shramba in pralnica. Poizve se Prešernova ulica 7.

Prodaj travniško brano popolnoma v dobrem stanju podružnica Kmetijske družbe v Cerkljah.

Odda se soba s posebnim vhom solidnemu gospodu. Naslov v upravi.

PREKLIC.

Podpisana Kopač Ana, tov. delavka v Stražišču pri Kranju preklicujem in obžalujem vse govornice, katere sem raznašala o nedl. Dolinar Francetu ml. in nedl. Lisičnik Pavli v tovarni Tekstilindus na Gaštelju in po Stražišču ter se njihovim staršem zahvaljujem, da so mi te žaljive govornice odpustili in odstopili od tožbe. Kopač Ana.

PREKLIC.

Podpisana Velikonja Frančiška, tov. delavka v Stražišču 76 preklicujem in obžalujem vse žaljive besede, katere sem izrekla o gdč. Rozman Maksimiljani, tov. delavki iz Stražišča št. 67. v zvezi z g. Dolinarjem Francetom ml. delavcem v Stražišču št. 73 ter se ji zahvaljujem, da mi je žaljivke odpustila in odstopila od tožbe.

Velikonja Frančiška.

HRANILNICA in POSOJILNICA v KRANJU

(Ljudski dom) r. z. z n. z.

Sprejema hranilne vloge in tudi vloge na tekoči račun. — Hranilne vloge se lahko vplačujejo tudi potom poštne hranilnice in so vlagateljem tozadevne položnice na razpolago.

Nove hranilne vloge se obrestujejo po dogovoru in se izplačujejo vsak čas brez napovedi.

Hranilne vloge se obrestujejo najugodneje.

Fotograf

S. Rovšek

se priporoča za vsa v fotograf-
sko stroko spadajoča dela.

Kranj, Cojzova 4.
(pri pokopališču)

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni
v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

Cenjenemu občinstvu vljudo naznaja, da sva z današnjim dnevom prevzela v Križah znano gostilno pri „BENKU“. Potrudila se bova slehernega gosta postreči z dobro pijačo in s toplimi in mrzlimi jedili.

Albin in Ivanka Oblak.

Zahvala

vsem, ki ste ob najtežji izgubi naše ljubljene hčerke

LENČKE ŠUMI

sočustvovali z nami in nas tolažili. V prvi vrsti smo dolžni zahvaliti oč. duhovščini, gg. zdravnikom za njihovo zdravniško pomoč, vsem darovalcem cvetja in vencev, prijateljem in znan-
cem, ki so sočustvovali z nami in spremili blagopokojno Lenčko na njeni zadnji poti. Vsem iskrena zahvala.

Kranj, 27. julija 1937.

Zalujoča rodbina
Šumijeva